

DUURZAAMHEID & NATUUR

NATUURDAGBOEK

10 maart 2017

Op de gifbelt

De grootste gifbelt van Nederland ligt er verlaten bij: Volgermeer, bij Broek in Waterland. Nadat deze illegale dumpplaats van chemisch afval van vooral Philips-Duphar in 1980 ontdekt werd door een ambtenaar, was het dertig jaar lang verboden gebied. De ambtenaar werd ontslagen, want problemen kun je beter niet ontdekken, anders moet je er iets aan doen! De vervuilers gingen vrijuit, het gebied is afgedekt met folie en aarde.

Voordat de gifbelt aan- en ingepakt werd, was er een moerasbos op ontstaan. Omdat er geen mensen kwamen, zat het vol vogels. Ik ben er een keer over het hek geklommen en zag er een boomvalk. Ik zag er ook roestige blikken – de doodshoofden waren niet meer herkenbaar. Ik herinner me een reuzenbovist, een enorme zwam die als eetbaar te boek staat. Dit exemplaar leek mij allesbehalve eetbaar, want paddestoelen zijn geneigd dat wat ze uit de bodem opzuigen op te slaan.

Nu is Volgermeer een boomloos terrein met plassen en riet. Het ligt iets hoger dan de weilanden eromheen, wat apart is voor water dat meestal naar het laagste punt stroomt. Een damwandje houdt alles binnen. Er mag geen gif naar de omgeving lekken. Het water wordt regelmatig gecontroleerd. De paadjes door het riet lijken op beversporen, maar zijn vast gevormd door gelaarde lieden die watermonsters nemen.

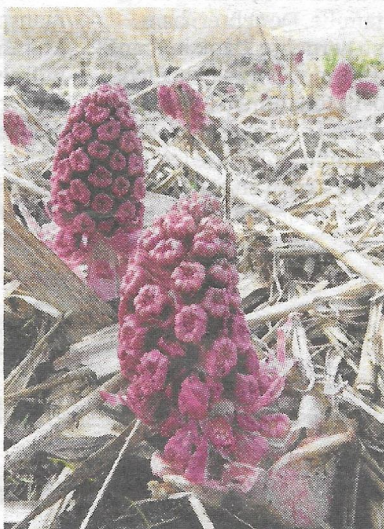
Op het dijke bloeien speenkruid, klein en zowaar ook al groot hoefblad. Klein hoefblad bloeit met gele zonnnetjes, groot hoefblad met roze

knotsen. Beide laten alleen hun bloemen zien, de hoefbladeren volgen later.

Op de plassen zwemmen futen, smienten, tafeleenden en kuifeenden. Kuifeenden verspreiden zich nu vanuit de open wateren waar ze de winter doorbrachten over plassen en sloten, om in oeverplanten te gaan nestelen. Op een grazige oever verdringen scholeksters zich in een zogenoemde sociëteit. Ook zij maken zich klaar voor het broedseizoen.

'Krrr', krast een steltloper die uit de rietkraag opvliegt en hoog en klein in de wolken oplost. Een watersnip is het, een fladderend bolletje met een lange snavel.

Koos Dijksterhuis

Groot hoefblad.

FOTO KOOS DIJKSTERHUIS